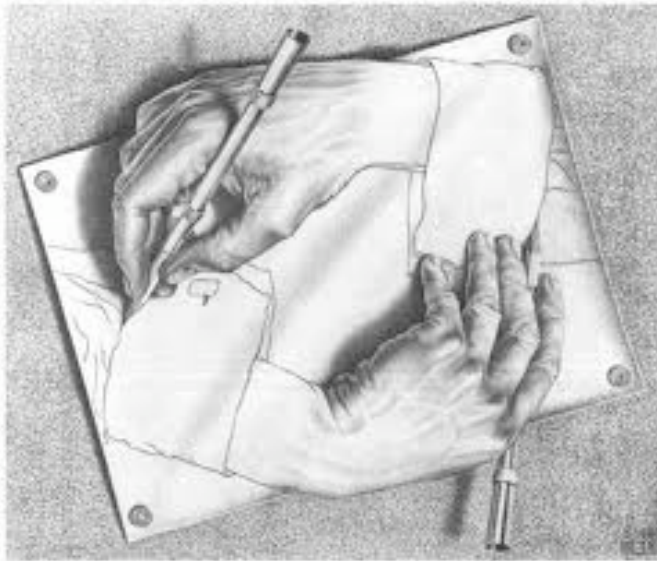

BAS A01 Baskurs för universitetsstudier

Robin Stenwall, Filosofiska institutionen

LUNDS
UNIVERSITET

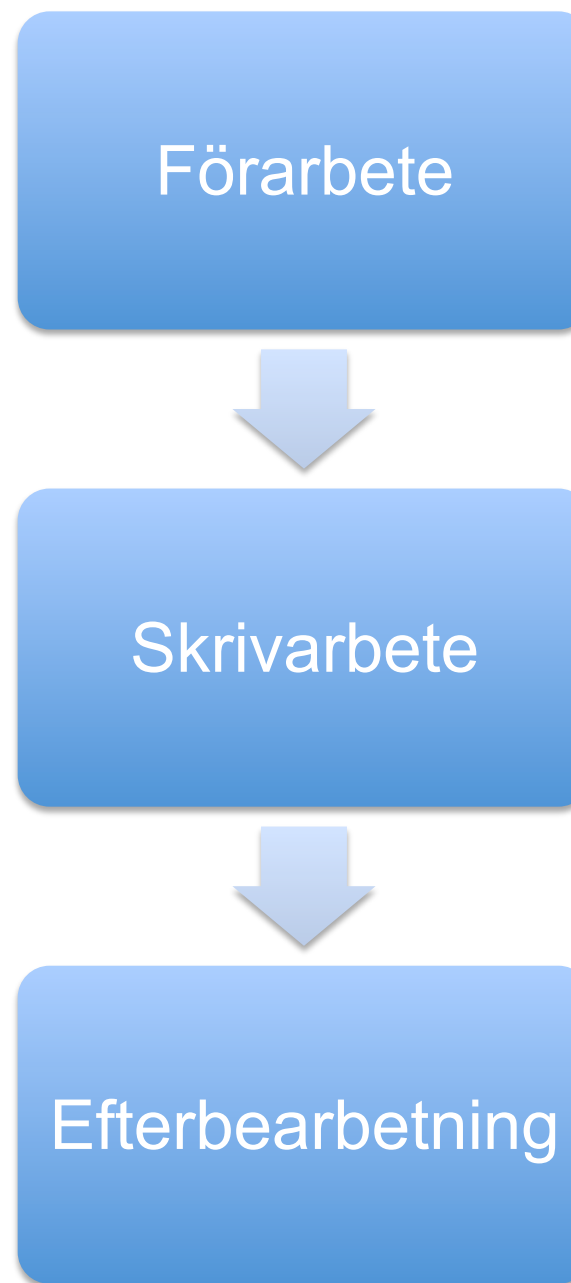
Att skriva uppsats

**”ATT SKRIVA
UPPSATS” – inte bara
en sak utan (minst) *tre***

Förarbete – forskningsprocessen
Förarbetet bör vara helt avklarat
innan man börjar skriva

I skrivarbetet gör man en skriftlig
framställning av vad man har kommit
fram till i forskningsprocessen,
problematiserar och diskuterar detta

Efterbearbetning av text –
korrekturläsning, kontroll av citat och
referenser, grafisk formgivning,
språkgranskning

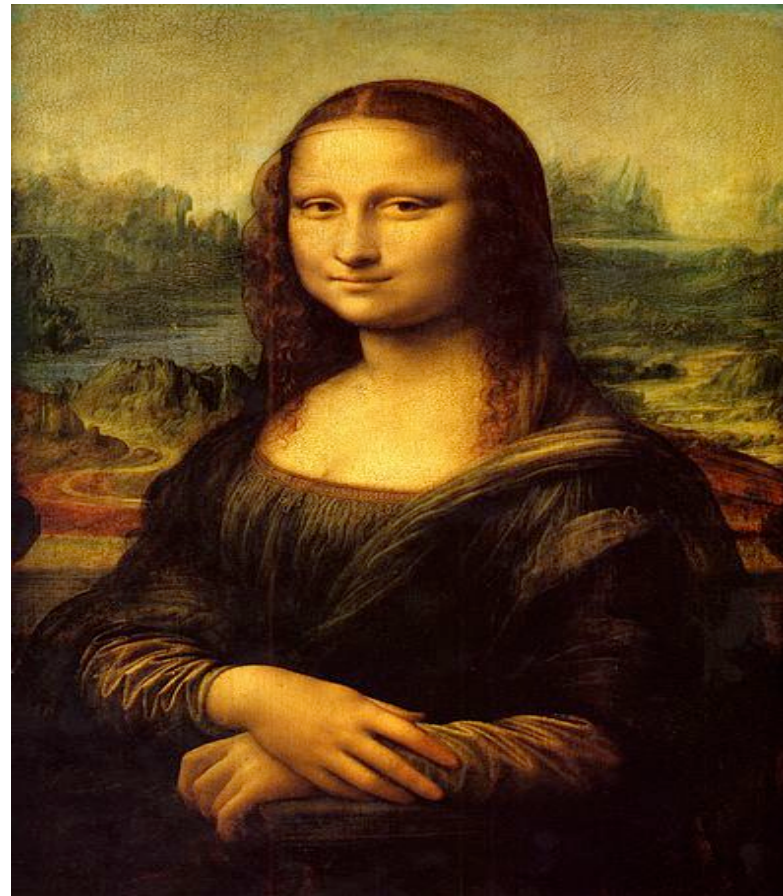
- **Ämnesval**

Vad skall jag skriva om?

- Ämnesval
- I kursen ges allmänna, breda ramar för ämnesval

HUR VET MAN DET?

**ATT FÖRSTÅ OCH
FÖRKLARA**

- *(Ämnesval)*
- **En första materialinsamling**

Vilket material behöver jag studera för att kunna bearbeta mitt ämne?

- En första material-insamling
- Sök efter relevanta referenser
- Välj till en början ut ***en liten mängd*** centrala referenser

Använd i möjligaste mån
originaltexter/primärkällor
snarare än referat.

- *(Ämnesval)*
- *(En första materialinsamling)*
- **Inläsning för att skaffa sig överblick**

Vad innehåller materialet?

- Inläsning för att skaffa sig överblick

- Anteckna!
- Skriv korta sammanfattningar med egna ord!
- Samla citat (var noga med att ange sida)!
- Ordna anteckningarna enligt något system, t.ex register

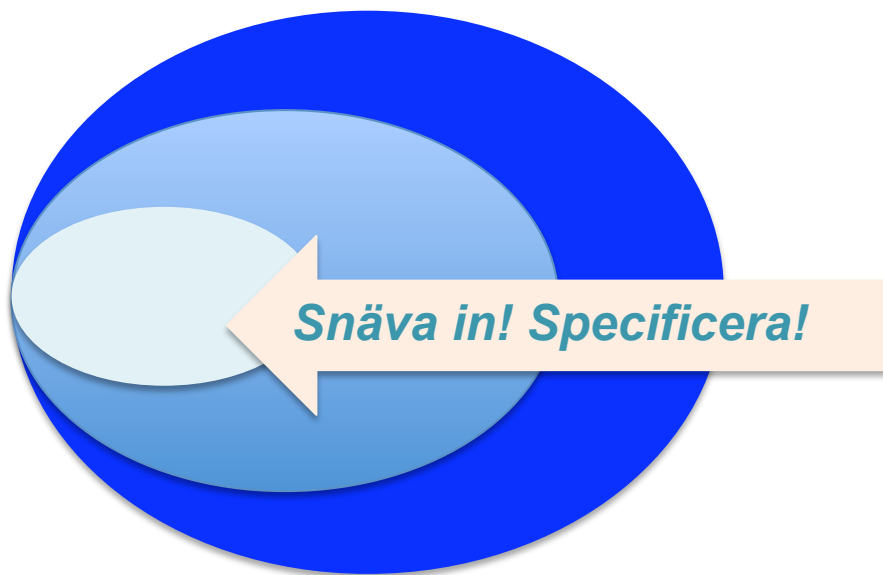
- *(Ämnesval)*
- *(En första materialinsamling)*
- *(Inläsning för att skaffa sig överblick)*
- **Ämnesavgränsning**

Att begränsa sig till vad som är görligt...

- Ämnesavgränsning

Oftast är ämnet man valt för brett och för ospecifikt

- Med hänsyn till uppgiftens omfattning, tidsramar
- "Forskningsbara" frågeställningar
- Tydligt syfte

Ett ämne snävas in...

Teorier om medvetandet

**Jagbegreppet i teorier om
medvetandet**

**Jagbegreppet i upplysnings-
tidens teorier om medvetandet**

...och lite till...

**Jagbegreppet i upplysnings-
tidens teorier om medvetandet**

**Jagbegreppet i den franska
upplysningens teorier om
medvetandet**

**Analyser av jagbegreppet i den
franska upplysningens teorier
om medvetandet**

Det slutliga ämnet efter diverse förvandlingar kanske blir...

EN LITTERATURSTUDIE AV...

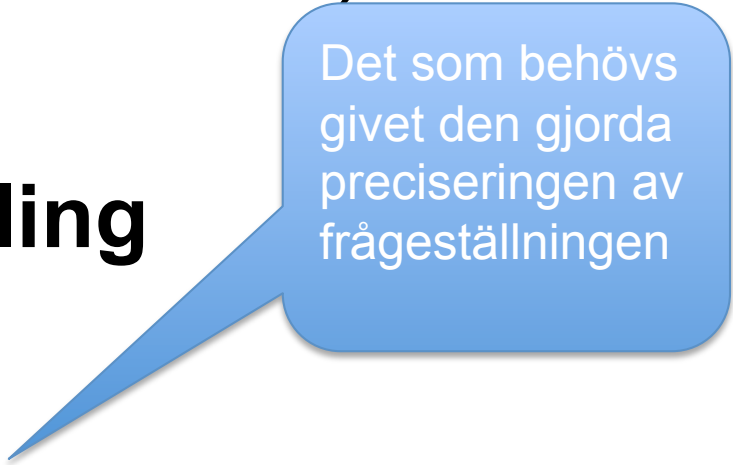
ANALYSER (FRÅN ÅREN 1990-2015)
AV...

Jagbegreppet i ~~den franska~~
~~upplysningens teorier om medvetandet~~
Rousseaus medvetandeteori

- *(Ämnesval)*
- *(En första materialinsamling)*
- *(Inläsning för att skaffa sig överblick)*
- *(Ämnesavgränsning)*
- **Ytterligare materialinsamling**

- *(Ämnesval)*
- *(En första materialinsamling*
- *(Inläsning för att skaffa sig överblick)*
- *(Ämnesavgränsning)*
- **Ytterligare materialinsamling**
- **Ytterligare inläsning**

Det som behövs
givet den gjorda
preciseringen av
frågeställningen

- *(Ämnesval)*
- *(En första materialinsamling)*
- *(Inläsning för att skaffa sig överblick)*
- *(Ämnesavgränsning)*
- *(Ytterligare materialinsamling)*
- *(Ytterligare inläsning)*
- **Bearbetning av materialet (metod)**

Vad skall jag göra med mitt material?

- **Bearbetning av materialet** (metod)

- Källkritisk studie
- Argumentationsanalys (kanske enligt en viss mall, t.ex. Naess' empiriska semantik)
- Metaanalys
- En komparativ/ jämförande studie med avseende på (**någon variabel**)

Och så vidare!

Ett exempel

Anta att du vill undersöka om modern svensk barnlitteratur är rasistisk

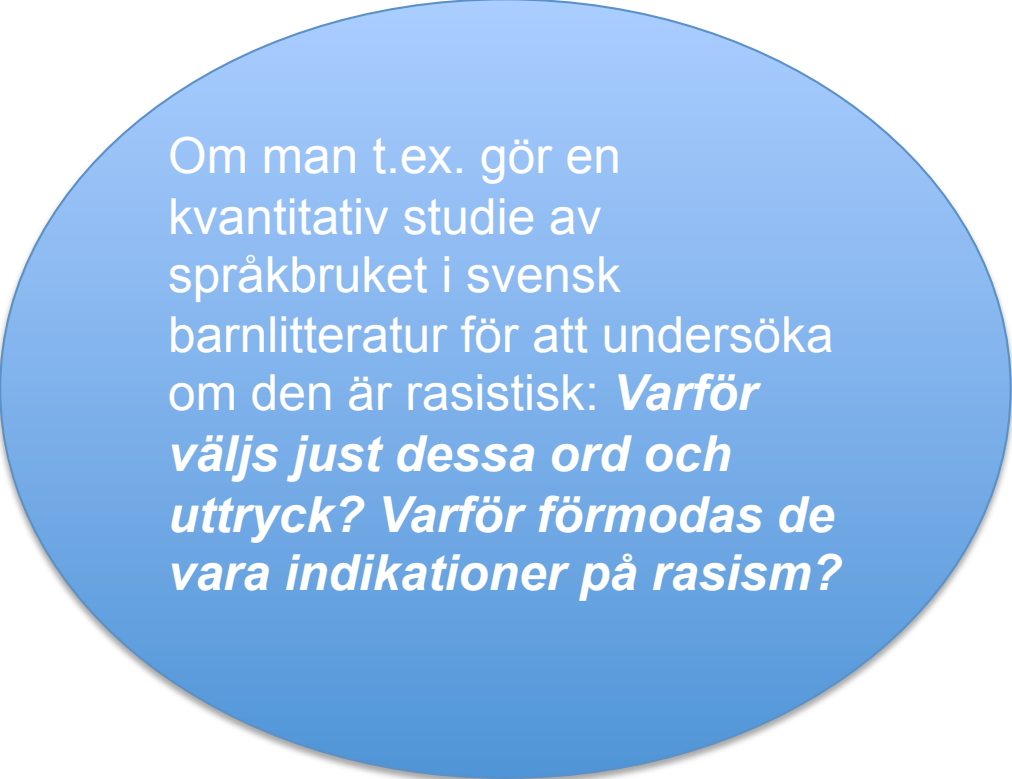
- En möjlig ***kvantitativ*** metod: mätning av frekvensen av vissa ord och uttryck i böckerna

- En möjlig ***kvalitativ*** metod: tolkning av den underförstådda, inbakade världsåskådningen och människosynen i barnlitteraturen

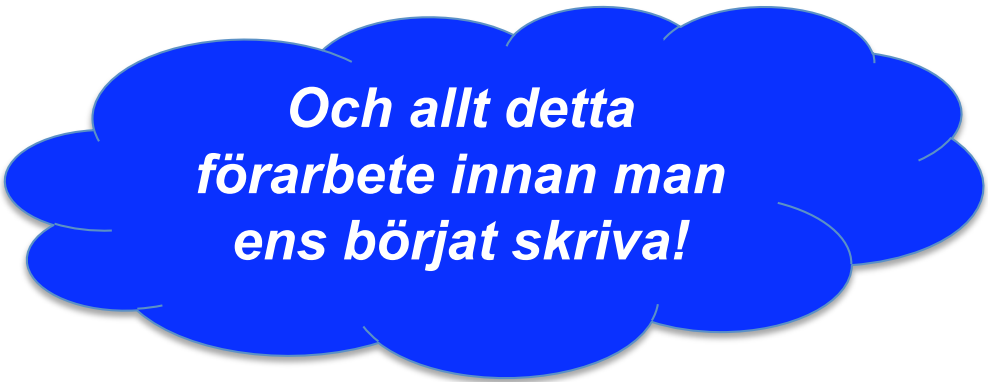
- *Ämnesval*
- *En första materialinsamling*
- *Inläsning för att skaffa sig överblick*
- *Ämnesavgränsning*
- *Ytterligare materialinsamling*
- *Ytterligare inläsning*
- *Bearbetning av materialet (metod)*
- **Val av utgångspunkter/perspektiv**

- **Val av utgångs-
punkter/perspektiv**

Om man t.ex. gör en kvantitativ studie av språkbruket i svensk barnlitteratur för att undersöka om den är rasistisk: *Varför väljs just dessa ord och uttryck? Varför förmodas de vara indikationer på rasism?*

- Tydliggörande (och kanske också motivering) av grundläggande antaganden och betraktelsesätt, teoretisk bakgrund, definitioner av nyckelbegrepp

Och allt detta
förarbete innan man
ens börjat skriva!

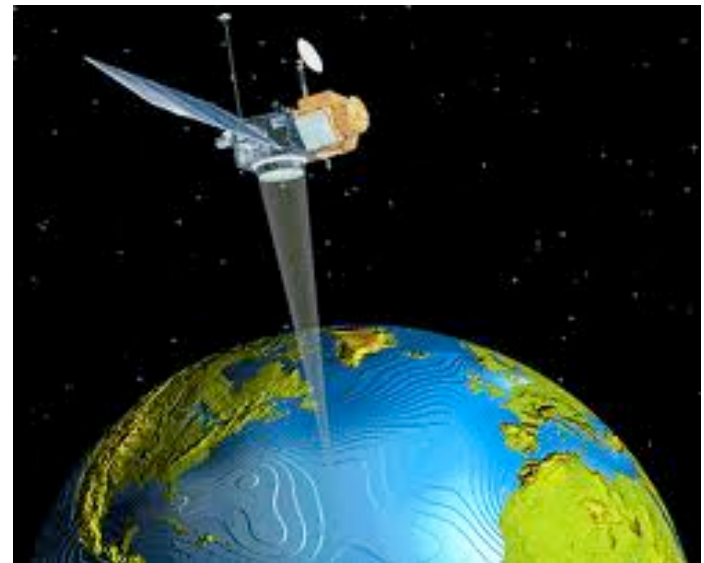
- *Ämnesval*
- *En första materialinsamling*
- *Inläsning för att skaffa sig överblick*
- *Ämnesavgränsning*
- *Ytterligare materialinsamling*
- *Ytterligare inläsning*
- *Bearbetning av materialet (metod)*
- *Val av utgångspunkter/perspektiv*
- **Skrivarbete**

Autonom text

Det som skall produceras är en **egentext** – som är direkt förståelig för en läsare som uppfyller allmänna förkunskapskrav

OBS! Inte bara begriplig för kurskamrater och examinator...

- Kontrast:
satellittext

En tredelad standardstruktur

Inledande del

- Titelsida
- Ev abstract
- Innehåll

Huvuddel

- Inledning
- Huvudtext
- Avslutning

Avslutande del

- Litteratur
eller
referenser

Huvuddelen

Gör upp en disposition!

Vanlig akademisk disposition:

➤ INLEDNING

- ① **TEORETISK
BAKGRUND**
- ② **METOD OCH
MATERIAL**
- ③ **RESULTAT**
- ④ **DISKUSSION OCH
SLUTSATSER**

➤ AVSLUTNING

Man kan ha denna disposition utan att rubrikerna i slutänden får exakt samma ordalydelse. Välj rubriker som är individualiserade och som passar just din text!

Att skriva: Dagens visdomsord nr 1

- AVSLUTNINGEN
skriver man
naturligtvis inte sist –
utan näst sist!
- INLEDNINGEN
skriver man
naturligtvis inte först –
utan sist!

Att skriva: Dagens visdomsord nr 2

En akademisk uppsats skrivs inte i ett enda svep, från första till sista sidan

- Man arbetar på olika bitar i texten, relativt oberoende av deras inbördes ordning
- Man skriver många **utkast** till delar av texten – och till hela texten – innan man har fått ihop en färdig produkt

2 dispositionsprinciper

Dialektisk/kontrastiv framställning

Ämnet behandlas utifrån en *motsättning*. Det kan t.ex. vara fråga om en motsättning mellan två forskare eller två olika förklaringsmodeller.

Kausal framställning (orsak/verkan)

Resultatet av en analys, en undersökning, ett experiment osv presenteras. Sedan diskuterar man orsakerna till (alternativt följderna av) detta resultat.

...och 2 till...

Tematisk framställning

Ett ämne eller en aspekt tas upp i taget. T.ex. hälsa, ekonomi, utbildning, social status.

Emfatisk framställning

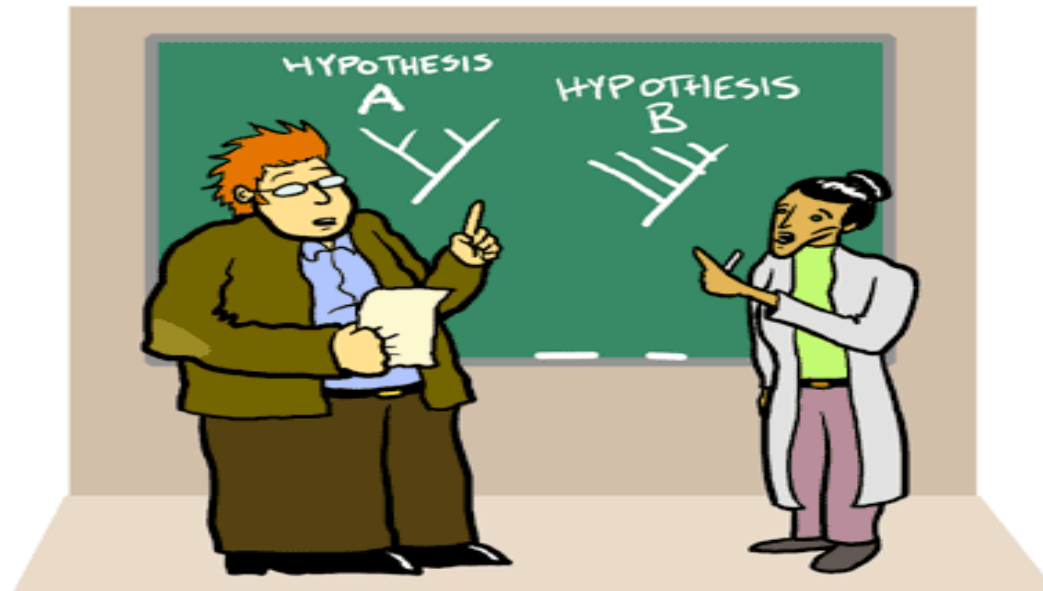
Det viktigaste (t.ex. helheten) tas upp först, innan man kommer in på mindre delar eller detaljer.

Det överordnade tas upp före det underordnade.

I en argumenterande framställning tas tesen upp före argumenten.

Det går ofta bra att kombinera flera olika dispositionsprinciper.

Man kan t.ex. behandla motsättningen mellan två forskare genom att tema för tema gå igenom deras uppfattningar. (Människosyn, vetenskapssyn, metodideal etc.)

Skilj mellan forskningsprocessens ordning
och den skriftliga framställningens ordning!

**Dispositionen i en akademisk/vetenskaplig
text skall inte ~~skall~~ följa forsknings-
processen, så att man återger information i
den ordning som man själv har fått reda på
den.**

**Man skall alltså inte använda sig av en
kronologisk disposition.**

***Skillnad mellan "upptäcktskontext" och
"beviskontext".***

- *Ämnesval*
- *En första materialinsamling*
- *Inläsning för att skaffa sig överblick*
- *Ämnesavgränsning*
- *Ytterligare materialinsamling*
- *Ytterligare inläsning*
- *Bearbetning av materialet (metod)*
- *Val av utgångspunkter/perspektiv (text)*
- *Skrivarbete*
- **Efterbearbetning**

”Sista utkastet”

- ✧ Kolla upp citat och referenser! (Här lönar det sig att ha varit grundlig och noggrann under förarbetet.)
- ✧ Grafisk formgivning: Följ de anvisningar som ges! Om formgivningen är fri, välj en variant du själv tycker är snygg och lättöverskådlig.
- ✧ Gå igenom språket: ordval, satsbildning, stavning etc.
- ✧ Eftersträva ett konsekvent språkbruk (vad gäller stil, perspektiv och terminologi)
- ✧ Låt en vän med god språkkänsla läsa och ge kommentarer

Inlämnad uppsats skall givetvis vara formellt korrekt

Exempel på B-uppsats från Linnéuniversitetet

ANALYS OCH DISKUSSION